

Laboratorium psychologiczne: przygotowanie do praktyk w szkole
podstawowej
Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Historia i polityka współczesna - interdyscyplinarne studia nauczycielskie		Cykl dydaktyczny 2023/24	
Specjalność -		Kod zajęć 18HITS.21KU.01408.23	
Jednostka organizacyjna Wydział Historii		Języki wykładowe polski	
Poziom studiów studia drugiego stopnia		Obligatoryjność Obowiązkowy	
Forma studiów studia stacjonarne		Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe uzupełniające	
Profil studiów profil ogólnoakademicki			
Koordynator zajęć	Joanna Matejczuk		
Prowadzący zajęcia	Joanna Matejczuk		
Okres Semestr 1	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Laboratorium: 10, Zaliczenie z oceną	Liczba punktów ECTS 0.5	

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	pobudzenie studentów do refleksji na temat wybranych zjawisk i problemów związanych ze społecznym funkcjonowaniem człowieka, ucznia i nauczyciela w środowisku szkolnym, rodzinnym i lokalnym
C2	zwiększenie wiedzy studentów na temat procesów komunikowania interpersonalnego i społecznego, a także ich prawidłowości i zakłóceń w sytuacji szkolnej
C3	rozwijanie u studentów etycznej, refleksyjnej i zaangażowanej postawy na rzecz budowania porozumienia i współpracy między różnymi podmiotami w sytuacji szkolnej
C4	zwiększenie zasobów osobistych studentów w obszarze kompetencji społeczno-emocjonalnych (samoświadomość, świadomość społeczna, umiejętności interpersonalne, kompetencje komunikacyjne, samodzielność)
C5	rozwinięcie gotowości studentów do aktywnego kreowania ścieżki własnego rozwoju zawodowego oraz identyfikacji z rolą nauczyciela

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	zna i rozumie rolę komunikacji intrapersonalnej i interpersonalnej w efektywnym realizowaniu zadań nauczyciela	B1.W3, B1.W5	Projekt, Portfolio, Aktywna obecność podczas zajęć.
W2	zna i rozumie prawidłowości i zagrożenia w zachowaniach społecznych	B1.W1, B1.W2, B1.W3	Projekt, Portfolio, Aktywna obecność podczas zajęć.
Umiejętności - Student/ka:			
U1	identyfikuje prawidłowości i zagrożenia w procesie komunikowania się w sytuacji szkolnej	B1.U3, B1.U4, B1.U7	Projekt, Portfolio, Aktywna obecność podczas zajęć.
U2	potrafi świadomie projektować sytuacje komunikacyjne i modyfikować zachowania komunikacyjne, zwiększając ich efektywność	B1.U3, B1.U4	Projekt, Portfolio, Aktywna obecność podczas zajęć.
Kompetencji społecznych - Student/ka:			
K1	jest gotowa/gotów do autorefleksji nad własnymi zasobami i ograniczeniami w procesie budowania relacji i komunikowania się	B1.K1	Projekt, Portfolio, Aktywna obecność podczas zajęć.
K2	jest gotowa/gotów do budowania relacji wzajemnego zaufania między wszystkimi podmiotami procesu kształcenia (uczniów i dorosłych), włączających ich w działania sprzyjające efektywności nauczania	B1.K2	Projekt, Portfolio, Aktywna obecność podczas zajęć.

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Zachowania społeczne i ich uwarunkowania w sytuacji szkolnej (postawy, stereotypy, uprzedzenia, zachowania asertywne, zachowania agresywne i uległe, konflikty).	W2, K1, K2	Laboratorium
2.	Proces komunikowania się – podstawowe narzędzia obserwacji i analizy sytuacji komunikacyjnej (komunikacja werbalna i niewerbalna). Bariery i trudności w komunikowaniu się. Bariery komunikacyjne w szkole i w klasie. Znaczenie emocji w procesach budowania relacji. Porozumiewanie się w sytuacjach trudnych, problemowych i konfliktowych.	W1, W2, U1	Laboratorium
3.	Techniki i metody usprawniania komunikacji, komunikacja intrapersonalna i interpersonalna w pracy nauczyciela, techniki aktywnego słuchania, zasady udzielania informacji zwrotnych, empatia dla siebie i dla innych. Style komunikowania się uczniów i nauczycieli.	W1, U1, U2	Laboratorium
4.	Zasoby własne w pracy nauczyciela – identyfikacja zasobów i ograniczeń własnych w roli nauczyciela jako członka zespołu nauczycielskiego, w różnych rolach, współpraca z osobami tworzącymi społeczność szkolną i lokalną, porozumiewanie się ludzi w instytucjach. Media i ich wpływ na procesy komunikowania się uczniów i nauczycieli.	W2, U2, K1, K2	Laboratorium

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Laboratorium	Dyskusja, Metoda analizy przypadków, Uczenie problemowe (Problem-based learning), Gra dydaktyczna/symulacyjna, Metoda warsztatowa, Metoda aktywizująca - "burza mózgów", Praca w grupach

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Laboratorium	<p>Obecność na 80% zajęć. Portfolio (zadania realizowane w ramach przedmiotu). Przygotowanie projektu spełniającego kryteria oceny określone przez prowadzącego. Kryteria oceniania wg skali stosowanej w UAM:</p> <ul style="list-style-type: none"> • bardzo dobry (bdb; 5,0): osiągnięto planowane efekty uczenia się obejmujące wszystkie istotne aspekty w stopniu zaawansowanym • dobry plus (+db; 4,5): osiągnięto planowane efekty uczenia się obejmujące wszystkie istotne aspekty w stopniu bardzo wysokim, mogły pojawić się nieliczne błędy lub niepoprawności • dobry (db; 4,0): osiągnięto planowane efekty uczenia się obejmujące istotne aspekty w stopniu dobrym, mogły pojawić się błędy lub niepoprawności • dostateczny plus (+dst; 3,5): osiągnięto planowane efekty uczenia się bez niektórych istotnych aspektów, mogły pojawić się poważniejsze błędy lub niepoprawności • dostateczny (dst; 3,0): osiągnięto planowane efekty uczenia się bez niektórych istotnych aspektów, mogły pojawić się liczne błędy i niepoprawności • niedostateczny (ndst; 2,0): nie osiągnięto planowanych efektów uczenia się.

Literatura

Obowiązkowa

1. Gordon T., Wychowanie bez porażek w szkole, tłum. A. Makowska, E. Sujak, Instytut Wydawniczy PAX, Warszawa 1995 (rozdz. 2: Ku efektywnym stosunkom uczeń-nauczyciel, rozdz. 3: Co może zrobić nauczyciel, gdy uczeń ma problem, rozdz. 5: Jak nauczyciel może ustosunkować się do problemów jakie stwarza uczeń).
2. Zimbardo P., Gerrig R., Psychologia i życie, tłum. zbiorowe, Wydawnictwo PWN, Warszawa 2012 (s. 737-769, rozdz. 16).
3. Mudyń K., Komunikacja bez przemocy jako metoda przezwycięzania i zapobiegania konfliktom, w: Kryzys, interwencja i pomoc psychologiczna, red. D. Kubacka-Jasiecka, K. Mudyń, Wyd. Adam Marszałek, Toruń 2003, s. 303-319 (tutaj link: <https://www.uj.edu.pl/documents/1749407/6335bdf3-2d49-4e87-b6c9-7ad63edb7d2b>).
4. Ustjan D., Pytania i inne instrumenty konwersacyjne. Zastosowanie praktyczne podczas wywiadu diagnostycznego, w: K. Stemplewska-Żakowicz, K. Krejtz, Wywiad psychologiczny, t. II, Wydawnictwo: Pracownia Testów Psychologicznych, Warszawa 2005 (s. 152-187).

Dodatkowa

1. Rosenberg M.B., Porozumienie bez przemocy. O języku życia, tłum. M. Markocka-Pepoń, M. Kłobukowski, Wydawnictwo Czarna Owca, 2016.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Laboratorium	10
Czytanie wskazanej literatury	2
Przygotowanie projektu	3
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 15
Liczba punktów ECTS	ECTS 0.5

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
B1.K1	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do autorefleksji nad własnym rozwojem zawodowym
B1.K2	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do wykorzystania zdobytej wiedzy psychologicznej do analizy zdarzeń pedagogicznych
B1.U3	Absolwent/ka potrafi skutecznie i świadomie komunikować się
B1.U4	Absolwent/ka potrafi porozumieć się w sytuacji konfliktowej
B1.U7	Absolwent/ka potrafi radzić sobie ze stresem i stosować strategie radzenia sobie z trudnościami
B1.W1	Absolwent/ka zna i rozumie podstawowe pojęcia psychologii: procesy poznawcze, spostrzeganie, odbiór i przetwarzanie informacji, mowę i język, myślenie i rozumowanie, uczenie się i pamięć, rolę uwagi, emocje i motywacje w procesach regulacji zachowania, zdolności i uzdolnienia, psychologię różnic indywidualnych – różnice w zakresie inteligencji, temperamentu, osobowości i stylu poznawczego
B1.W2	Absolwent/ka zna i rozumie proces rozwoju ucznia w okresie dzieciństwa, adolescencji i wczesnej dorosłości: rozwój fizyczny, motoryczny i psychoseksualny, rozwój procesów poznawczych (myślenie, mowa, spostrzeganie, uwaga i pamięć), rozwój społeczno-emocjonalny i moralny, zmiany fizyczne i psychiczne w okresie dojrzewania, rozwój wybranych funkcji psychicznych, normę rozwojową, rozwój i kształtowanie osobowości, rozwój w kontekście wychowania, zaburzenia w rozwoju podstawowych procesów psychicznych, teorie integralnego rozwoju ucznia, dysharmonie i zaburzenia rozwojowe u uczniów, zaburzenia zachowania, zagadnienia: nieśmiałości i nadpobudliwości, szczególnych uzdolnień, zaburzeń funkcjonowania w okresie dorastania, obniżenia nastroju, depresji, krystalizowania się tożsamości, dorosłości, identyfikacji z nowymi rolami społecznymi, a także kształtowania się stylu życia
B1.W3	Absolwent/ka zna i rozumie teorię spostrzegania społecznego i komunikacji: zachowania społeczne i ich uwarunkowania, sytuację interpersonalną, empatię, zachowania asertywne, agresywne i uległe, postawy, stereotypy, uprzedzenia, stres i radzenie sobie z nim, porozumiewanie się ludzi w instytucjach, reguły współdziałania, procesy komunikowania się, bariery w komunikowaniu się, media i ich wpływ wychowawczy, style komunikowania się uczniów i nauczyciela, bariery w komunikowaniu się w klasie, różne formy komunikacji – autoprezentację, aktywne słuchanie, efektywne nadawanie, komunikację niewerbalną, porozumiewanie się emocjonalne w klasie, porozumiewanie się w sytuacjach konfliktowych
B1.W5	Absolwent/ka zna i rozumie zagadnienia autorefleksji i samorozwoju: zasoby własne w pracy nauczyciela – identyfikacja i rozwój, indywidualne strategie radzenia sobie z trudnościami, stres i nauczycielskie wypalenie zawodowe